

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www. vrfbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrfbih@vrfbih.ba

**IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE
ZA 2009.GODINU
Broj: 05-7/10**

Sarajevo, mart 2010. godine

**MENADŽMENTU
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE****NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE*****Osnova za reviziju***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu (priloženog bilansa stanja na dan 31. decembar 2009. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan), te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva

Rukovodstvo Federalnog zavoda za zapošljavanje odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji BiH o računovodstvu i finansijskom obaveštavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Federalnog zavoda za zapošljavanje sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

- 1. Federalni zavod za zapošljavanje nije uspostavio adekvatan sistem internih kontrola kojim bi se osiguralo u potpunosti kontinuirano praćenje izvršavanja obaveza korisnika kredita, u dijelu zapošljavanja ugovorenog broja nezaposlenih osoba koje se nalaze na evidenciji službi za zapošljavanje (Tačka 3.7. Izvještaja),**
- 2. u 2009. godini nisu implementirane odredbe Ugovora o preuzimanju Projekta za podsticaj zapošljavanja, zaključenog sa Razvojnou bankom, u dijelu preuzimanja potraživanja koja Federalni zavod ima na osnovu kredita plasiranih putem banaka komisionara, niti su banke komisionari dostavile Razvojnoj banci kopije dokumenata o plasiranim kreditima u skladu sa aneksima ugovora zaključenim između Federalnog zavoda i banaka komisionara (Tačka 3.7. Izvještaja).**

Mišljenje

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Federalnog zavoda za zapošljavanje, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2009. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja tj. Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje Federalnog zavoda za zapošljavanje u toku 2009. godine je bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 17.03.2010. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec

SADRŽAJ

1.	UVOD	1
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	2
2.1	Rezime	2
3.	NALAZI I PREPORUKE	3
3.1	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja.....	3
3.2	Sistem internih kontrola	4
3.3	Obavljanje poslova iz nadležnosti Federalnog zavoda	5
3.4	Finansijski plan za 2009. godinu.....	6
3.5	Prihodi i primici.....	7
3.6	Tekući rashodi	9
3.6.1	Bruto plaće i naknade zaposlenih.....	9
3.6.2	Izdaci za materijal i usluge	10
3.6.3	Tekući transferi	10
3.7	Dugoročni plasmani.....	11
3.8	Potraživanja	14
3.8.1	Kratkoročna potraživanja	14
3.8.2	Kratkoročni plasmani.....	15
	PRILOG BR. 1.....	16

IZVJEŠTAJ

**O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE
za 2009. godinu**

1. UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje (u daljem tekstu: Federalni zavod) je izvanbudžetski fond osnovan Odlukom o početku rada Federalnog zavoda za zapošljavanje donesenom od strane Vlade Federacije BiH dana 03.05.2001. godine („Sl.novine FBiH“, br.21/01), na osnovu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba („Sl.novine FBiH“, br.55/00). Federalni zavod je osnovan radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja i praćenja kretanja na tržištu rada u Federaciji BiH.

Federalni zavod je javna ustanova, registrovana kod Kantonalnog suda u Sarajevu upisom u sudski registar dana 16.08.2001. godine (br.UF/I-1207/01).

Saglasno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Statutu, Federalni zavod je nadležan da: prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, prati i osigurava provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije i o tome obavještava nadležna tijela Federacije, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, prati, usklađuje i koordinira rad službi za zapošljavanje za provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije, prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja invalidnih osoba i njihovu profesionalna rehabilitacija i osigurava i ispunjavanje uvjeta za njihovo zapošljavanje u saradnji sa službama za zapošljavanje, pruža pomoć u realiziranju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima, objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti, prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju, predstavlja službe za zapošljavanje u odnosima s organima i službama BiH, Federacije i Republike Srpske, odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog službe za zapošljavanje, prati i poduzima mjere za stvaranje uvjeta za povratak građana Federacije sa privremenog rada u inostranstvu i njihovo radno anagažovanje, obavlja i druge poslove utvrđene Zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike.

Na dan 31.12.2009. godine u Federalnom zavodu za zapošljavanje bilo je 54 zaposlenika od ukupno 56, koliko je predviđeno Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta. Sjedište Federalnog zavoda je u Sarajevu, u ulici Đoke Mazalića broj 3.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Federalnog zavoda za 2009. godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Federalnog zavoda na dan 31.12.2009. godine, izvršenje Finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u novembru 2009. godine i martu 2010. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2.1 Rezime

Izvršenom revizijom poslovanja Federalnog zavoda za 2009. godinu konstatovali smo određene propuste i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Osigurati dosljedno poštivanje Zakona o budžetima u FBiH u dijelu korištenja sredstava samo do visine utvrđene u njegovom Posebnom djelu.

U saradnji sa resornim ministarstvom i Vladom FBiH insistirati na usvajanju Finansijskog plana i Izmjena i dopuna finansijskog plana od strane Parlamenta Federacije BiH u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH,

U cilju osiguranja funkcionisanja Jedinstvenog informacionog sistema u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH, nastaviti sa aktivnostima kako bi se osiguralo funkcionisanje istog u oblasti rada i zapošljavanja u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba,

Osigurati kontrolne aktivnosti u primjeni uspostavljenih svih pravila i procedura u poslovanju Federalnog zavoda, te unaprijediti sistem internih kontrola posebno kod praćenja izvršavanja obaveza korisnika kredita u dijelu zapošljavanja nezaposlenih osoba u skladu sa zaključenim ugovorima,

U saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i nadležnim institucijama poduzeti aktivnosti na boljoj naplati neuplaćenih doprinosa iz ranijeg perioda, kao i ispunjenja obaveza dužnika u skladu sa zaključenim Sporazumima o izmirenju duga po osnovu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti,

Uspostaviti kontrolne aktivnosti u dijelu primjene normativa potrošnje goriva, kao i izrade mjesečnih izvještaja o potrošnji goriva u skladu sa donesenim normativima,

U saradnji sa resornim ministarstvom poduzeti aktivnosti da Program rada Federalnog zavoda Vlada Federacije BiH usvaja na početku godine, kako bi aktivnosti na realizaciji programa zapošljavanja, koji su predviđeni Programom rada, otpočeli u razumnom roku, a sredstva koja su planirana za tu namjenu utrošila u godini za koju su i planirana,

U saradnji sa Razvojnog bankom i bankama komisionarima nastaviti sa aktivnostima usaglašavanja spornih pitanja zbog kojih se ugovori sa istim nisu u potpunosti implementirali, kao i rješavanja pitanja visine naknada za obavljanje komisionih poslova,

U dogovoru sa Bankom, koja zaključuje ugovor sa korisnikom kredita, dopuniti ugovore u dijelu poduzimanja mjera u slučaju nepoštivanja odredbi ugovora koje se odnose na obavezu zapošljavanja ugovorenog broja nezaposlenih osoba, kao i na obavezu zapošljavanja ugovorenog broja nezaposlenih osoba u slučaju prijevremene otplate kredita,

Osigurati kontinuirano praćenje realizacije ugovora i poduzimanje svih pravnih radnji prema korisnicima kredita koji ne izvršavaju preuzete obaveze zapošljavanja nezaposlenih osoba u periodu otplate kredita, u skladu sa zaključenim ugovorima,

Nastaviti sa aktivnostima u cilju naplate svih sumnjivih i spornih potraživanja iz ranijih godina.

3. NALAZI I PREPORUKE

3.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2009. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, ističemo da Federalni zavod za zapošljavanje **nije postupio po preporukama koje se odnose na:**

- formiranje Savjetodavne komisije u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba,
- iniciranje aktivnosti da se Finansijski plan i Izmjene i dopune Finansijskog plana Federalnog zavoda usvajaju od strane Parlamenta Federacije BiH, kao i objavljivanje Finansijskog plana u Službenim novinama FBiH kada se objavljuje i Budžet FBiH,

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- isplatu novčanih naknada demobilisanim borcima suprotno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, koje su izvršene u periodu januar-mart i djelimično u aprilu 2009. godine, na što je ukazao revizijski tim u prethodnoj reviziji,
- zajedničko preispitivanje pojedinih odredbi ugovora sa Razvojnog bankom i bankama komisionarima koje se odnose na plaćanje naknada za obavljanje komisionih poslova, kao i usaglašavanje spornih pitanja zbog kojih se Ugovor o preuzimanju projekta za poticaj zapošljavanja u FBiH zaključen sa Razvojnog bankom i aneksi ugovora sa bankama komisionarima nisu implementirali, niti su isti dopunjeni i izmjenjeni, kako bi isti mogli biti implementirani, u cilju efikasnije naplate potraživanja,
- poduzimanje aktivnosti kod Intesa Sanpaolo banke i Federalnog ministarstva za izbjeglice i raseljena lica na usklađivanju salda (pravdanje za utrošena sredstva u iznosu od 133.920 KM) po Programu za poticaj zapošljavanja u poljoprivredi.

Preporuke po kojima je postupljeno odnose se na:

- donošenje Pravilnika o internoj kontroli i kontrolnim postupcima
- donošenje Pravilnika o radu kojim je definisan način određivanja osnovice za plaću, kao i uslovi pod kojim se ista može promijeniti,
- donošenje normativa potrošnje goriva za službene automobile, kako bi se uspostavila kontrola nad istim,
- izmjene na poziciji planiranog iznosa transfera su provedene kroz proceduru Izmjena i dopuna Finansijskog plana u skladu sa Zakonom o budžetima u F BiH,
- poduzimanje svih pravnih radnji u cilju naplate sumnjivih i spornih potraživanja iz ranijih godina

Federalni zavod je postupio u skladu sa članom 16. Zakona o reviziji institucija u FBiH kojim je regulisana obaveza revidiranih klijenata da u roku od 60 dana, nakon što dobiju konačan Izvještaj o izvršenoj reviziji, sačini prijedlog poduzetih mjera (Akcioni plan) s ciljem prevladavanja konstatovanih nedostataka i isti dostavio Uredu za reviziju institucija u FBiH.

3.2 Sistem internih kontrola¹

Izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola u Federalnom zavodu, kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole, osiguravaju potpunu primjenu i usklađenost sa zakonskim propisima, tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, kao i ekonomično, efikasno i efektivno trošenje javnih sredstava.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba je regulisano da se Upravni odbor Federalnog zavoda sastoji od sedam članova umjesto dosadašnjih 11 članova. Iz navedenih razloga, Vlada FBiH je imenovala novi Upravni odbor u novembru 2009. godine za koji je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike raspisalo Javni oglas u 2008. godini. Upravni odbor Federalnog zavoda je donio Odluku o izmjenama i dopunama Statuta u cilju usklađivanja istog sa Izmjenama i dopunama Zakona. Iste su dostavljene resornom ministarstvu dana 25.06.2009. godine, kako bi ih Vlada FBiH usvojila u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju, ali do momenta obavljanja revizije Izmjene i dopune Statuta nisu usvojene od strane Vlade FBiH.

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba je propisano da Federalni zavod ima Savjetodavnu komisiju-povjerenstvo koje bi trebalo davati mišljenje u vezi sa razmatranjem politike zapošljavanja i socijalnog osiguranja i preporuke u vezi sa programom zapošljavanja, davati preporuke u vezi programa rada i davati mišljenje na rad Federalnog zavoda, kao i preporuke u vezi sa poboljšanjem rada. Zakonom je propisano da Savjetodavnu komisiju formira Upravni odbor, a čini je sedam članova i to po dva predstavnika sindikata i poslodavaca, te po jedan predstavnik Federalnog ministarstva rada i socijalne politike, Federalnog zavoda i Privredne komore Federacije BiH. Statutom Federalnog zavoda je regulisano da predstavnike sindikata i poslodavaca u Savjetodavnu komisiju imenuje Ekonomsko-socijalno vijeće Federacije BiH. Iz navedenih razloga Federalni zavod se u 2008. godini obraćao Ekonomsko-socijalnom vijeću FBiH da imenuje predstavnike, ali je isto dostavilo prijedlog za samo jednog člana, što znači da nije okončan postupak formiranja Savjetodavne komisije, koja bi imala značajnu ulogu u radu Federalnog zavoda.

---

¹ Interne kontrole podrazumjevaju organizaciju, politike i procedure koje budžetski korisnici uvode da bi se osiguralo izvršavanje poslova koji su im zakonom i drugim propisima dati u nadležnost, da su resursi korišteni u skladu sa postavljenim ciljevima, da su programi i planovi za izvršavanje poslova zaštićeni od prevara, gubitaka i lošeg upravljanja, da su na raspolaganju pouzdane i blagovremene informacije koje se koriste pri izvještavanju, podršci i donošenju odluka. Isto tako putem interne kontrole omogućava se i otkrivanje greške ili prevare (Službene novine FBiH broj 19/2005)

Ured za reviziju institucija u FBiH

Upravni odbor Federalnog zavoda je dana 29.04.2009. godine donio Odluku o osnovama unutrašnje organizacije Federalnog zavoda, kao i Odluku o sistematizaciji radnih mjesta Federalnog zavoda, koje su sastavni dio sistema internih kontrola i kojim se utvrđuju: unutrašnja organizacija, poslovi koji se obavljaju u organizacionim jedinicama, sistematizacija radnih mjesta Federalnog zavoda, naziv radnog mjesta, posebni uslovi potrebni za obavljanje poslova, broj izvršilaca za svako radno mjesto, opis poslova koji se obavljaju na radnom mjestu i druga pitanja. Navedenom sistematizacijom je sistematizovano 56 radnih mjesta, a na dan 31.12.2009. godine je bilo zaposleno 46 radnika.

Odlukom o unutrašnjoj organizaciji, kao i sistematizaciji radnih mjesta, sistematizovano je radno mjesto internog revizora koji vrši reviziju zakonitosti poslovanja Federalnog zavoda u svim organizacionim jedinicama, ali isto još uvijek nije popunjeno, iako smatramo da bi interna revizija dala značajan doprinos provođenju internih kontrola, kao i nadzora nad provođenjem svih funkcija koje se obavljaju u Federalnom zavodu. Organizovanje interne revizije je obaveza Federalnog zavoda u skladu sa članom 11. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru i članom 8. Pravilnika o internoj reviziji budžetskih korisnika.

Upravni odbor Federalnog zavoda je u toku obavljanja revizije, donio Pravilnik o internim kontrolama-kontrolnim postupcima, kojim je definisano koji poslovi imaju visok, srednji i nizak rizik, kao i mjere za eventualno sprečavanje nastanka neželjenih događaja. Uvidom u Pravilnik je konstatovano da je isti sačinjen u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Smjernicama za uspostavu i jačanje internih kontrola kod budžetskih korisnika. Pravilnikom su jasno definisani kontrolni postupci (upravljački, administrativni i računovodstveni), kao i postupci informisanja, komunikacije i postupci nadzora. Ovo navodimo iz razloga što do sada Federalni zavod nije imao Pravilnik o internim kontrolama, te je isti donesen u cilju poboljšanja sistema internih kontrola.

U toku revizije smo utvrdili da se u svim slučajevima ne provode dosljedno propisane procedure vezane za funkcionisanje sistema internih kontrola, što je imalo za posljedicu određene propuste u provođenju propisanih kontrolnih aktivnosti, koji se prije svega odnose na dosljednu primjenu Zakona o budžetima u FBiH u dijelu korištenja sredstava samo do iznosa utvrđenog u njegovom posebnom dijelu (3.4.), praćenje potrošnje goriva i izradu mjesečnih izvještaja o potrošnji goriva, jer u 2009. godini nisu doneseni normativi za potrošnju goriva (3.6.2.), poduzimanja svih pravnih radnji za neizvršavanje obaveza zapošljavanja po zaključenim ugovorima o odobravanju kredita po Programu dugoročnih plasmana za poticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga (3.7.).

Osigurati kontrolne aktivnosti u primjeni uspostavljenih svih pravila i procedura u poslovanju Federalnog zavoda, te unaprijediti sistem internih kontrola posebno kod praćenja izvršavanja obaveza korisnika kredita u dijelu zapošljavanja nezaposlenih osoba u skladu sa zaključenim ugovorima.

3.3 Obavljanje poslova iz nadležnosti Federalnog zavoda

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba je propisano da Federalni zavod objedinjava i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti, zbog čega je Federalni zavod 2004. godine pokrenuo Projekt izgradnje „Jedinstvenog informacionog sistema“ sa ciljem uvezivanja kantonalnih službi i biroa sa Federalnim zavodom. Sistem je trebao omogućiti raspoloživost svih relevantnih podataka o nezaposlenim osobama na području Federacije BiH. Projekt je obuhvatio izradu softverskog rješenja, nabavku hardvera i sistemskog softvera, instalacije komunikacija i uvezivanje u računarsku mrežu. Iako je bio utvrđen rok završetka Projekta za 6 mjeseci, isti nije ni do danas završen u cijelosti jer nije implementiran u svim kantonalnim službama, odnosno implementiran je u 7 kantonalnih službi, što znači da dobavljač nije izvršio svoju ugovorenu obavezu. Federalni zavod je izmirio svoju obavezu plaćanja u cijelosti, što je konstatovano u revizorskom izvještaju za

Ured za reviziju institucija u FBiH

2006. godinu. Prema datom obrazloženju Federalnog zavoda, u međuvremenu je došlo do promjene u zakonskoj regulativi, teškoća prilikom konverzije iz starih aplikativnih rješenja zbog nekompatibilnih podataka, kao i odustajanje od dorade softverskog rješenja koje je inicijalno ponuđeno u projektu i razvoju novog u drugom razvojnom softverskom alatu, čime je narušena disciplina projekta i koja je uticala na dužinu trajanja projekta. Takođe nije obezbjeđeno adekvatno učešće krajnjih korisnika u specificiranju funkcionalnih zahtjeva. Daljnja implementacija je zaustavljena od strane Federalnog zavoda zbog brojnih grešaka u radu sistema koje su se pojavile u radu kantonalnih službi za zapošljavanje.

Iz navedenih razloga Federalni zavod je u 2009. godini poduzeo aktivnosti u cilju analize postojećeg informacionog sistema u tehničkom, pravnom i ekonomskom smislu, davanja prijedloga održavanja postojećeg sistema, kao i procjene uvođenja novog informacionog sistema koji će omogućiti obavljanje funkcije Federalnog zavoda definisane Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

U cilju osiguranja funkcionisanja Jedinstvenog informacionog sistema u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH, nastaviti sa aktivnostima kako bi se osiguralo funkcionisanje istog u oblasti rada i zapošljavanja u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

3.4 Finansijski plan za 2009. godinu

Upravni odbor Federalnog zavoda je donio Finansijski plan za 2009. godinu kojim su planirani ujednačeni prihodi i primici i rashodi i izdaci u iznosu od 41.500.000 KM. Finansijski plan je dostavljen u zakonski utvrđenom roku resornom ministarstvu, kako bi ga isti dostavio Federalnom ministarstvu finansija koje je po proceduri ovlašteno predložiti njegove izmjene i dopune. U daljnjoj proceduri Finansijski plan je dostavljen Parlamentu F BiH na usvajanje u skladu sa Zakonom o budžetima u F BiH. U toku revizije nije nam prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da je Finansijski plan Federalnog zavoda za 2009. godinu, kao i dva Rebalansa koja su uslijedila u 2009. godini, usvojeni od strane Parlamenta FBiH. U Obrazloženju dostavljenom uz Finansijski plan za 2009. godinu, se navodi da su kao polazni osnov za izradu Finansijskog plana, uzeti trendovi kretanja pojedinih ekonomskih parametara u proteklim godinama, pri čemu je posebna pažnja posvećena pozitivnim trendovima rasta bruto domaćeg proizvoda, ostvarenih investicija, indeksa potrošačkih cijena, povećanja prosječne neto plaće kao najznačajnijim indikatorima ekonomskog razvoja a takođe su uzete u obzir izmjene i dopune Zakona o doprinosima. Finansijski plan za 2009. godinu je sačinjen na osnovu procjene početnog stanja prenesenih novčanih sredstava koja će se koristiti za administriranje tekućih grantova, stvarnog stanja u prethodnim godinama i projekcija ostvarenja novčanih sredstava Federalnog zavoda, a u skladu sa ostvarenom dinamikom raspoloživosti i očekivanom dinamikom priliva u planskom periodu. U skladu sa procedurom izrade Finansijskog plana, rukovodioci sektora Federalnog zavoda su dostavili inpute sa potrebnim finansijskim elementima, koji su nakon razmatranja od strane menadžmenta inkorporirani u prijedlog Finansijskog plana.

Uvidom u dokumentaciju izrade Finansijskog plana za 2009. godinu je utvrđeno da Federalni zavod nije imao smjernice ekonomske i fiskalne politike za izradu Finansijskog plana za 2009. godinu koje donosi Vlada FBiH, ali je utvrđeno da je Federalni zavod u saradnji sa resornim ministarstvom, a po preporuci Ureda za reviziju, poduzeo aktivnosti kako bi Vlada FBiH na prijedlog Federalnog ministarstva finansija, donijela smjernice fiskalne i ekonomske politike za izradu Dokumenta okvirnog budžeta u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Smjernice za period 2010-2012 su dostavljene Federalnom zavodu u julu 2009. godine i iste su korištene za izradu Finansijskog plana za 2010. godinu.

Ured za reviziju institucija u FBiH

Upravni odbor Federalnog zavoda je u 2009. godini donio dva Rebalansa plana za 2009. godinu. Procedura dostavljanja Rebalansa plana je također provedena u skladu sa Zakonom o budžetima FBiH, ali isti takođe nisu usvojeni na Parlamentu FBiH.

U obrazloženju prvog Rebalansa plana kojeg je Upravni odbor donio 04.08.2009. godine, navodi se da je isti izvršen u skladu sa ostvarenom dinamikom priliva u tekućoj godini. Ovim Rebalansom su uvećani prihodi i primici, odnosno rashodi i izdaci za iznos od 1.847.627 KM, pa su ukupna planirana sredstva Federalnog zavoda po ovom Rebalansu 43.347.627 KM. Preraspodjela sredstava je najznačajnije izvršena na tekućim grantovima u iznosu od 6.020.000 KM sa pozicije Programa mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, prestrukturiranja preduzeća ostali ili ostaju bez posla, na poziciju Grantova kantonalnim službama za zapošljavanje za realizaciju Zakona o pravima demobilisanih branilaca i članova njihovih porodica. Za navedeno prestrukturiranje, Federalni zavod se, dana 16.06.2009. godine, obratio resornom ministarstvu sa zahtjevom za donošenje zaključka Vlade FBiH, kako bi se moglo pristupiti Izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2009. godinu. Dana 23.07.2009. godine Vlada FBiH je donijela Zaključak br. 537/2009, kojim se Federalni zavod zadužuje da izvrši izmjenu Finansijskog plana za 2009. godinu na prethodno navedeni način.

Upravni odbor Federalnog zavoda je dana 03.12.2009. godine donio Odluku o drugim Izmjenama i dopunama Finansijskog plana za 2009. godinu, kojim su umanjeni prihodi i primici odnosno rashodi i izdaci u iznosu od 6.510.000 KM, odnosno planirani u iznosu od 36.837.627 KM. Do smanjenja plana je najviše došlo zbog manjeg priliva sredstava po osnovu primljenih otplata ranije datih kredita za podsticaj zapošljavanja, zbog čega su planirana sredstva umanjena za iznos od 6.300.000 KM.

U Godišnjem izvještaju o izvršenju Finansijskog plana za 2009. godinu kojeg je usvojio Upravni odbor Federalnog zavoda dana 26.02.2010. godine, iskazani su ukupni ostvareni prihodi i primici u iznosu od 35.114.008 KM, od čega prihodi 33.757.688 KM, a primici 1.356.320 KM, što je više u odnosu na plan za 2% ili za 684.008 KM. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu od 34.000.898 KM od čega tekući rashodi 32.320.065 KM, a kapitalni izdaci 1.680.833 KM, što je manje u odnosu na plan za 8% ili za 2.836.729 KM. Federalni zavod je za 2009. godinu ostvario suficit u iznosu od 1.113.110 KM.

Uvidom u izvršenje Finansijskog plana Federalnog zavoda za 2009. godinu utvrđeno je da je na pojedinim pozicijama došlo do prekoračenja planiranog iznosa koji se odnosi na pozicije izdataka za komunalne usluge (539 KM), nabavku materijala i sitnog inventara (prekoračenje 4.288 KM), tekuće transfere-Program zapošljavanja povratnika (prekoračenje 87.034 KM) i tekuće transfere-Program zapošljavanja mladih bez radnog iskustva (prekoračenje 2.300 KM), što je u suprotnosti sa Zakonom o budžetima u FBiH, kojim je propisano trošenje sredstava do iznosa utvrđenog u njegovom posebnom dijelu.

U saradnji sa resornim ministarstvom i Vladom FBiH insistirati na usvajanju Finansijskog plana i Izmjena i dopuna finansijskog plana od strane Parlamenta Federacije BiH u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH,

Osigurati dosljedno poštivanje Zakona o budžetima u FBiH u dijelu korištenja sredstava samo do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

3.5 Prihodi i primici

Federalni zavod je za 2009. godinu iskazao prihode u ukupnom iznosu od 33.757.688 KM i u odnosu na plan više su ostvareni za 2.827.688 KM ili za 9,14%. U ukupnim prihodima najznačajniji su prihodi od doprinosa na koje se odnosi 33.367.958 KM i isti su u odnosu na plan veći za 10,86% ili za 3.267.958 KM. Na neporezne prihode se odnosi 298.330 KM (prihodi od kamata 157.749 KM i prihodi od pružanja javnih usluga 140.581 KM) koji su u odnosu na plan manji za 301.670

Ured za reviziju institucija u FBiH

KM ili za 51,28% i na prihode ostvarene po osnovu doznake-granta Vijeća ministara BiH za zapošljavanje romske populacije u iznosu od 91.400 KM, koji su za 138.600 KM manje doznačeni u odnosu na planirani iznos ili za 61,26%.

Prihodi od doprinosa – Prema Izvještaju o izvršenju Finansijskog plana Federalnog zavoda za 2009. godinu, dio uvećanja naplate doprinosa za osiguranje od slučaja nezaposlenosti je posljedica poboljšanja procesa kontrole plaćanja obaveznih doprinosa od strane nadležnih organa, kao i naplate dugovanja iz ranijih godina po osnovu Sporazuma o izmirenju duga sačinjenih u skladu sa Zakonom o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje („Sl.novine FBiH“, br.25/06). Navedenim Zakonom je regulisano da su svi dužnici koji su određeni Zakonom, bili u obavezi pokrenuti postupak za izmirenje dugovanja, na način da se podnese prijava Federalnom zavodu po vrsti i visini dugovanja nositeljima osiguranja pojedinačno po vrsti osiguranja. Dužnici su bili u obavezi da na osnovu dokumentacije priložene uz prijavu dužnika, usaglase stanje međusobnih dugovanja i potraživanja, kao i da se navede način izmirivanja duga. Navedenim Zakonom su utvrđeni uslovi, način plaćanja i postupak naplate i djelomičan otpis dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za PIO, zdravstvo i zapošljavanje kod pravnih osoba koje su imale strukturu državnog kapitala 50% i više u razdoblju od 01.01.1992. godine do 31.12.2005. godine. Ovim Zakonom je regulisano da će Federalni zavod osigurati posebnu knjigovodstvenu evidenciju o naplati potraživanja po osnovu doprinosa, kao i obaveza Porezne uprave da sudjeluje u postupku i nadzoru nad postupkom naplate dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa. U skladu sa Zakonom dug je moguće reprogramirati u roku od 1 do 7 godina, uz mogućnost odgođenog plaćanja, ili obročnog plaćanja i uz obavezno prilaganje instrumenata osiguranja plaćanja (zaloga imovine dužnika, garancija banke i mjenica avalirana od banke). Izmjenama i dopunama Zakona o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje („Sl.novine FBiH“, br.62709), je regulisano da se ovaj Zakon iznimno primjenjuje i na pravna i fizička lica koja su u periodu od 01.01.2006. godine do 31.08.2008. godine imala strukturu državnog kapitala 50% i više i to samo u slučaju da su na osnovu Sporazuma zaključenog sa nosiocem osiguranja izmirili obaveze jednokratnom uplatom za period zaključno sa 31.12.2005. godine, da na osnovu Sporazuma zaključenog sa nosiocem osiguranja i utvrđenog načina izmirenja obaveza, redovno izmiruju obaveze, da su podnijeli prijave dugovanja po isteku roka utvrđenog u Zakonu, koje su bile zbog neblagovremenog prijavljivanja odbačene od strane nosioca osiguranja i da do stupanja na snagu ovog Zakona nisu zaključili Sporazum sa nosiocem osiguranja

Uvidom u dokumentaciju, utvrđeno je da Federalni zavod vodi posebnu evidenciju o naplati potraživanja po dužnicima i iznosima utvrđenog duga, uplaćenog iznosa i ostatka duga. Takođe je utvrđeno da se Sporazumi o izmirenju duga zaključuju između kantonalne službe za zapošljavanje u čijem sjedištu se nalazi dužnik, Federalnog zavoda i dužnika. U Sporazumu se naznačava visina duga, način vraćanja duga, dužina otplate kao i obaveza osiguranja instrumenta plaćanja. Prije potpisa Sporazuma, utvrđuje se ukupan iznos duga koji u Zapisniku o usaglašenim stanjima potvrđuju strane u Sporazumu. Sporazumom je regulisan iznos duga bez kamate koja se otpisuje. Prema tabelarnom pregledu, utvrđeni dug prema Federalnom zavodu, je iznosio 2.704.164 KM, a neotplaćeni iznos je iznosio 1.720.870 KM. Na osnovu navedenih finansijskih podataka, konstatujemo da je naplativost mala odnosno svega 36,37%, imajući u vidu da je 63% dužnika već trebalo otplatiti dug jer je rok otplate 2 godine.

U saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i nadležnim institucijama poduzeti aktivnosti na boljoj naplati neuplaćenih doprinosa iz ranijeg perioda, kao i ispunjenja obaveza dužnika u skladu sa zaključenim Sporazumima o izmirenju duga po osnovu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti.

3.6 Tekući rashodi

Federalni zavod je ostvario tekuće rashode u 2009. godini u ukupnom iznosu od 32.320.065 KM i isti su u odnosu na plan manje ostvareni za 6,20% ili za 2.137.562 KM. Od ukupno ostvarenih tekućih rashoda na plaće i naknade zaposlenih u Federalnom zavodu se odnosi 1.932.409 KM, koje su u odnosu na plan manje ostvarene za 3,44% ili za 68.798 KM, doprinose poslodavca 175.308 KM koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 2,44% ili za 4.392 KM, izdatke za materijal i usluge u iznosu od 1.143.593 KM, koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 409.027 KM ili za 26,34% i tekuće transfere koji su ostvareni u iznosu od 29.068.755 KM koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 1.655.345 KM ili za 5,39%.

Odlukom o raspodjeli sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje za zadovoljenje potreba u oblasti zapošljavanja, koju je donio Upravni odbor 15.04.2003. godine, regulisano je da Federalni zavod zadržava do 7% ukupnih sredstava kojim raspolaže kako bi pokrio administrativne troškove koji su neophodni za izvršavanje nadležnosti Federalnog zavoda prema Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba (troškovi za zaposlene, poslovni prostor, kancelarijska oprema i dr. troškovi), koji su u vezi sa njegovim funkcionisanjem. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da ukupni troškovi i kapitalni izdaci za 2009. godinu ne prelaze 7% ukupnih sredstava kojima raspolaže Federalni zavod.

U toku obavljanja revizije dostavljena nam je Odluka Upravnog odbora kojom je izvršena izmjena i dopuna prethodno navedene Odluke. Novom Odlukom koja će važiti od 2010. godine, regulisano je da tekući rashodi po osnovu bruto plaća i naknada, doprinosa na teret poslodavca i naknada troškova zaposlenih u Federalnom zavodu mogu biti planirani u visini 6% od ukupnih sredstava u godini za koju se vrši planiranje. Nakon izdvajanja sredstava za ove namjene će se planirati sredstva za materijal i usluge. Upoređivanjem podataka za 2009. godinu je konstatovano da troškovi plaća i naknada zaposlenih čine 5,85% ukupnih sredstva.

3.6.1 Bruto plaće i naknade zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća - Federalni zavod je u 2009. godini iskazao na poziciji bruto plaća i naknada plaća iznos od 1.655.996 KM, koji su u odnosu na plan manje ostvareni za 26.904 KM ili za 1,59%.

Obračun i isplata plaća za period januar-april 2009. godine je vršena u skladu sa važećim Pravilnikom o radu kojim nije bio definisan način određivanja visine osnovice, kao ni pod kojim uslovima se ista može promijeniti, na što je ukazano u prethodnoj reviziji. Shodno navedenom, Federalni zavod je poduzeo aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o radu, u kojem je pored navedenog, došlo do izmjene koeficijenata radnih mjesta i visine naknade za topli obrok u toku rada. Novi Pravilnik o radu je usvojio Upravni odbor dana 29.04.2009. godine od kada se i počeo primjenjivati. Istim je utvrđena osnovica za obračun plaća u iznosu od 60% prosječne isplaćene mjesečne neto plaće po zaposlenom ostvarene u Federaciji BiH za prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku. Istovremeno sa promjenom koeficijenata radnih mjesta zaključeni su i novi ugovori o radu.

Uvidom u obračun plaća za oktobar i decembar 2009. godine utvrđeno je da je Federalni zavod postupio u skladu sa Zakonom o načinu ostvarivanja ušteta u Federaciji BiH koji je stupio na snagu 01.08.2009. godine i Zaključkom Vlade Federacije BiH kojim je naloženo da se akontativni obračun i isplata plaća za budžetske korisnike za mjesec oktobar 2009. godine izvrši tako da se isplaćena plaća za decembar 2008. godine umanjiti za 10%.

Ured za reviziju institucija u FBiH

Naknade zaposlenih - U 2009. godini Federalni zavod je, na poziciji naknada zaposlenim, iskazao iznos od 276.413 KM i u odnosu na plan manje su ostvarene za 41.894 KM ili za 13,16%. Uvidom u dokumentaciju je konstatovano da je primjenom novog Pravilnika o radu isplata toplog obroka vršena u visini 1,5% prosječne neto plaće u Federaciji BiH. Na poziciji naknada za topli obrok u 2009. godini je iskazan iznos od 147.164 KM. Iz prezentirane dokumentacije za decembar 2009. godine je isplaćen topli obrok u iznosu od 11,84 KM po danu.

U 2009. godini je izvršena isplata naknada za rad komisija u iznosu od 11.970 KM. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da su isplate u cijelosti izvršene prije stupanja na snagu Zakona o načinu ostvarivanja ušteda u Federaciji BiH, što znači da se postupalo u skladu sa navedenim Zakonom.

3.6.2 Izdaci za materijal i usluge

U strukturi ovih izdataka najveće učešće imaju izdaci za bankarske usluge koje su ostvarene u iznosu od 436.914 KM i ugovorene usluge u iznosu od 436.169 KM.

Na poziciji izdataka za gorivo je iskazan iznos od 9.189 KM. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da Federalni zavod nije u 2009. godini utvrdio normative potrošnje goriva, niti je sačinjavao mjesečne izvještaje o potrošnji goriva, iako je na iovo ukazano u prethodnoj reviziji. U toku obavljanja revizije je utvrđeno da su normativi potrošnje goriva doneseni u februaru 2010. godine.

Uspostaviti kontrolne aktivnosti u dijelu primjene normativa potrošnje goriva, kao i izrade mjesečnih izvještaja o potrošnji goriva u skladu sa donesenim normativima.

3.6.3 Tekući transferi

Federalni zavod je u 2009. godini ostvario rashode po osnovu tekućih transfera iznosu od 29.068.755 KM, koji su manje ostvareni u odnosu na plan za 1.655.345 KM ili za 5% Struktura ostvarenih tekućih transfera je sljedeća:

- transferi kantonalnim Službama za zapošljavanje za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba	7.700.000 KM
- transferi kantonalnim Službama za zapošljavanje za isplate novčanih naknada demobilisanim borcima	15.285.364 KM
- transferi za realizaciju Programa mjera za soc.zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja preduzeća ostali ili ostaju bez posla	228.747 KM
- transferi za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja	5.818.410 KM
- transferi za ispitivanje tržišta rada i profesionalnu orijentaciju	36.234 KM

Transferi kantonalnim Službama za zapošljavanje za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba se realizuju uz odobrenje resornog ministarstva, nakon što kantonalne Službe za zapošljavanje podnesu zahtjev za nedostajućim sredstvima i nakon uvida da su sredstva koja su na raspolaganju kantonalnim Službama za zapošljavanje nedovoljna za obezbjeđenje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da je Federalni zavod izvršio doznaku nedostajućih sredstava svim kantonalnim Službama za zapošljavanje osim Službe za

Ured za reviziju institucija u FBiH

---

zapošljavanje Kantona Sarajevo u iznosu od 7.700.000 KM u skladu sa članom 49. i 50. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Transferi kantonalnim Službama za isplate novčanih naknada demobilisanim borcima su regulisani Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravima demobilisanih boraca i članova njihovih porodica, koji je definisao da Federalni zavod osigurava sredstva za isplate novčanih naknada samo za povratnike u Republiku Srpsku i Brčko Distrikt. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da je Federalni zavod u 2009. godini, zbog nedostatka sredstava, doznačio sredstva kantonalnim Službama u iznosu od 7.156.448 KM za isplatu novčanih naknada demobilisanim borcima i članovima njihovih porodica u Federaciji BiH. Doznake kantonalnim Službama za isplatu naknada za januar, februar i mart 2009. godine u iznosu od 6.741.615 KM su izvršene na osnovu zaključaka Vlade FBiH broj: 152/2009, 302/2009 i 346/2009, a doznake kantonalnim službama u HNK/HNZ (364.088 KM) i BPK (59.746 KM) Federalni zavod je izvršio iz raspoloživih sredstava, a u okviru finansijskog plana jer navedene kantonalne službe, iako su imale zakonsku obavezu isplate, nisu obezbijedile sredstva za isplatu. Imajući u vidu odredbe navedenog Zakona, smatramo da je Vlada Federacije BiH donijela zaključke suprotno navedenom Zakonu, te ni Federalni zavod nije mogao izvršiti doznaku sredstava kantonalnim Službama u navedenom iznosu. Na ovu nepravilnost je ukazano u prethodnoj reviziji, jer su se i u 2008. Godini, takođe vršile doznake sredstava za navedene namjene suprotno Zakonu i takođe su izvršene na osnovu zaključaka Vlade Federacije BiH. Nakon što je Ured za reviziju, u Izvještaju o reviziji za prethodnu godinu, ukazao na navedeno i dao preporuku da se Federalni zavod pridržava zakonskih propisa u vezi isplata novčanih naknada demobilisanim borcima samo iz svoje zakonske nadležnosti, Federalni zavod je obustavio doznake kantonalnim službama i pridržava se zakonskih odredbi.

Provedenom revizijom transfera za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja nisu uočene nepravilnosti, jer je Federalni zavod provodio kontrole provedbi ugovora, vršio nadzor nad namjenskim trošenjem sredstava transfera, te sačinio Izvještaj o izvršenom nadzoru.

Istovremeno smo tražili pojašnjenje od menadžmenta Federalnog zavoda, zbog čega se relativno kasno otpočinje sa realizacijom programa zapošljavanja. Dato nam je obrazloženje da se sa realizacijom ne otpočinje dok Vlada Federacije BiH ne usvoji Program rada Federalnog zavoda za godinu za koju će se provoditi programi, zbog čega aktivnosti realizacije programa započinju relativno kasno, a kako sama procedura traje dugo, sa realizacijom programa se često otpočinje u drugom polugodištu, a nekada se nastavi i u narednoj godini.

U saradnji sa resornim ministarstvom poduzeti aktivnosti da Program rada Federalnog zavoda Vlada Federacije BiH usvaja na početku godine, kako bi aktivnosti na realizaciji programa zapošljavanja, koji su predviđeni Programom rada, otpočela u razumnom roku, a sredstva koja su planirana za tu namjenu utrošila u godini za koju su i planirana.

3.7 Dugoročni plasmani

Federalni zavod je na poziciji dugoročnih plasmana, na dan 31.12.2009. godine iskazao ukupan iznos od 66.040.977 KM od čega su dugoročna pozajmljivanja 29.615.857 KM, a dugoročni depoziti kod Razvojne banke Federacije BiH 31.226.832 KM.

Dugoročna pozajmljivanja se odnose na pozajmljivanja data pojedincima u iznosu od 27.387.688 KM i pozajmljivanja demobilisanim borcima u iznosu od 2.228.169 KM, dok se dugoročni depoziti odnose na dugoročneh depozitea-sredstva za poticaj zapošljavanja u poljoprivredi u iznosu od 3.908.287 KM, dugoročne

Ured za reviziju institucija u FBiH

---

depozite za poticaj zapošljavanja, koji su nastali od primljenih sredstava po dugoročnim plasmanima u iznosu od 31.226.832 KM i dugoročni depoziti izdvojeni za zapošljavanje demobilisanih boraca u iznosu od 1.290.000 KM.

Federalni zavod je u 2002. i 2003. godini plasirao sredstva putem komisionih banaka (Investicijska banka, ABS banka, UPI banka i LT Gospodarska banka) iz kojih su se odobraval krediti namijenjeni za podsticaj zapošljavanja nezaposlenih osoba evidentiranih kod Službi za zapošljavanje u skladu sa zaključenim ugovorima.

Programom dugoročnih plasmana za poticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga, kojeg je Vlada FBiH prihvatila Zaključkom broj 380/2005, formirana je revolving kreditna linija za podsticaj zapošljavanja. Istovremeno je Vlada FBiH zadužila Federalni zavod da, u cilju realizacije Programa, u saradnji sa Investicijskom bankom, osigura efikasno vraćanje ranije datih kredita. Prema zaključenom Ugovoru sa Investicijskom bankom o formiranju namjenskog depozita od 24.08.2005. godine, depoziti će služiti za realizaciju navedenog Programa iz sredstava Federalnog zavoda.

Dana 23.01.2006. godine Federalni zavod je zaključio Ugovor sa Investicijskom bankom FBiH, o preuzimanju projekta za podsticaj zapošljavanja u Federaciji BiH, kojim je regulisano da Investicijska banka preuzima, u formi komisionog posla, potraživanja u ukupnom iznosu od 53.070.377 KM, koja Zavod ima na osnovu 1770 kredita plasiranih putem banaka komisionara na dan 30.06.2005. godine, a na osnovu usaglašanih stanja između Zavoda i banaka komisionara. Zaključivanjem Aneksa ugovora između Federalnog zavoda i banaka komisionara, utvrđena je obaveza komisionara da pripremi kopiju dokumenata o plasiranim kreditima koje će preuzeti Investicijska banka radi daljeg vođenja svoje evidencije.

U Izvještaju prethodne revizije je konstatovano da Federalni zavod plaća bankama komisionarima naknadu za izvršene komisione poslove koje nisu povoljne za Federalni zavod, već su povoljne za banke koje su preuzele pravne poslove u vezi obezbjeđenja instrumenata osiguranja naplate kredita i potpisivanja ugovora, ali nisu preuzele bilo kakav rizik.

Federalni zavod je provodio aktivnosti sa Razvojnomo bankom, koja je preuzela funkciju Investicijske banke, u cilju implementiranja navedenih ugovora, a koje se odnose na pripreme dokumentacije o plasiranim kreditima od strane banaka komisionara, kako bi Razvojna banka mogla istu preuzeti, izvještavanja o stanju kredita po pojedinim krajnjim korisnicima, obračuna i plaćanja provizije, izvršenja na nepravilnostima koje su predmet založnog prava i inicijative Federalnog zavoda na preuzimanju potraživanja i kreditnih dosijea, ali do kraja 2009. godine navedene aktivnosti nisu okončane.

Iz Pregleda aktivnih kredita plasiranih putem banaka komisionara, uključujući i kredite za koje su banke pokrenule pravne radnje, na dan 31.12.2009. godine, konstatovano je da je ostatak ukupnog zaduženja glavnice 46.483.245 KM, za 813 korisnika aktivnih kredita, od čega je iznos nenaplaćene glavnice 27.228.487 KM. Istovremeno je u knjigovodstvenim evidencijama Federalnog zavoda na poziciji dugoročnih plasmana iskazan iznos od 27.387.688 KM. Prema datom Obrazloženju, razlika u iznosu od 159.200 KM je nastala kao rezultat velikog broja utuženih korisnika kredita, te se očekuje da će se nakon potvrđivanja IOS-a između banaka i korisnika kredita usaglasiti stanja. U Obrazloženju je takođe navedeno da svi korisnici kredita kod banaka komisionara, po danima kašnjenja potpadaju pod „E“ kategoriju, izuzev jednog komitenta, zbog čega su poduzete pravne radnje. U Obrazloženju se dalje navodi da su preostale teško naplative kategorije kredita, te da će se visoki troškovi po osnovu utuživanja i ostalih pravnih radnji, odraziti na smanjenje formiranog depozita, pa će Federalni zavod Upravnom odboru predočiti kompletan izvještaj o stanju komisionih kredita po bankama, a takođe i resornom ministarstvu i Vladi Federacije BiH.

Ured za reviziju institucija u FBiH

U skladu sa Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga od početka realizacije Programa do 31.12.2009. godine, odobrena su 132 kredita kojim je trebalo zaposliti 1.071 nezaposlenu osobu sa evidencije Službi za zapošljavanje. Istovremeno je u ovom periodu realizovano kredita u iznosu od 24.092.923 KM, od čega je naplaćeno 11.405.515 KM glavnice. U 2009. godini plasirano je 6 kredita, u ukupnom iznosu od 4.123.000 KM, uz obavezu zapošljavanja 165 novih zaposlenika. Prema evidenciji Federalnog zavoda, do 31.12.2009. godine, otplaćeno je 27 kredita u ukupnom iznosu od 2.914.143 KM. Istovremeno je utvrđeno da su korisnici navedenih kredita umjesto 1.071 zaposlili 893 nezaposlene osobe što je za 179 nezaposlenih osoba manje od ugovorenog broja. Iako ukupan broj zaposlenih ukazuje da je efekat zapošljavanja po datim kreditima 83,29%, navedeni podatak o broju zaposlenih ne daje realnu sliku iz razloga što je u ukupnom broju zaposlenih sadržan i broj zaposlenih kod onih poslodavaca koji su zaposlili veći broj osoba nego što je bila obaveza. S druge strane evidentno je da 67 poslodavaca od ukupno 132 nisu ispunila u potpunosti obavezu zapošljavanja onog broja nezaposlenih osoba na koji su se obavezali ugovorom, ili nisu održali isti nivo zaposlenosti prije odobravanja kreditnih sredstava. Od ovog broja 7 korisnika kredita je utuženo jer su svrstani u „E“ kategoriju zbog ne vraćanja kredita i zato što nisu zaposlili osobe u skladu sa ugovorom. Ukupna vrijednost realizovanih kredita poslodavaca koji su utuženi je 600.000 KM. Federalni zavod je obavijestio Razvojnu banku da se za 21 poslodavca poduzmu pravne radnje zbog ne izvršavanja obaveze zapošljavanja. U međuvremenu je 5 poslodavaca zatvorilo kredit izmirivanjem obaveze plaćanja kredita, a 2 su izvršila obavezu zapošljavanja nezaposlenih osoba. Federalni zavod je više puta uručivao upozorenja poslodavcima koji nisu izvršili obavezu zapošljavanja nezaposlenih osoba u skladu sa zaključenim ugovorima. Imajući u vidu da od ukupno 67 poslodavaca koji ne ispunjavaju obaveze zapošljavanja osoba, 57 poslodavaca je zaključilo ugovore u 2006. i 2007. godini, smatramo da je za iste Federalni zavod bio u obavezi obavijestiti Razvojnu banku da poduzme pravne radnje.

Programom dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga, u dijelu „Monitoring kredita, kaznene mjere za nenamjensko korištenje sredstava“, regulisano je da će se, u slučaju nezapošljavanja potrebnog broja novih radnika, zatražiti povrat dijela kredita u procentu koji odgovara učešću broja nezaposlenih radnika koji je trebao biti zaposlen i za taj iznos obračunati zatezna kamata za period do povrata kredita, s obzirom na to da se ovaj prekršaj može tretirati kao nenamjensko korištenje sredstava. Uvidom u zaključene ugovore u 2009. godini, između Banke i korisnika kredita, konstatovano je da isti ne sadrže klauzulu za ovakve slučajeve, što je bilo neophodno u skladu sa Programom i Ugovorom između Investicijske banke i Federalnog zavoda, kojim je regulisana obaveza postupanja u skladu sa Programom.

Isto tako je konstatovano da određeni korisnici zatvaraju kredite prije krajnjeg roka utvrđenog ugovorom, a da prethodno nisu izvršili obavezu zapošljavanja, a za ovakve slučajeve obaveze korisnika kredita nisu regulisane ugovorom. Ugovorom je samo regulisana obaveza Banke da primi djelomično ili potpuno vraćanje kredita i prije dospijeca, bez naplate kaznene kamate ili zahtjeva za naknadom štete.

Po našem mišljenju Federalni zavod nije osigurao kontinuirane radnje provjere obaveze zapošljavanja nezaposlenih osoba nakon isteka grejs perioda do otplate kredita u cijelosti, kao i poduzimanja kontinuiranih radnji za neizvršavanje ugovorenih obaveza.

U 2009. godini po osnovu realizacije Programa dugoročnih plasmana za podsticaj zapošljavanja iz sredstava revolvinga, uvećan je depozit kod Razvojne banke za iznos od 1.394.854 KM.

Formiranjem podračuna namjenskog depozita na koji su izdvojena sredstva u iznosu od 4.000.000 KM, Razvojna banka vrši plasman sredstava, kroz komisijonu kreditnu liniju za podsticaj zapošljavanja nezaposlenih demobilisanih boraca i razvojačenih branitelja u ime i za račun Federalnog zavoda kao banka komisionar. U

2009. godini putem ove kreditne linije odobrena su tri kredita u ukupnom iznosu od 195.000 KM, uz obavezu zapošljavanja 13 nezaposlenih osoba. Od momenta formiranja ovog depozita odobreno je 46 kredita sa obavezom zapošljavanja 174 nova zaposlenika, a ukupna vrijednost realizovanih kredita do 31.12.2009. godine je iznosila 2.710.000 KM. Istovremeno je konstatovano da je ukupan ostatak duga po ovim kreditima 2.228.169 KM. Prema evidenciji Federalnog zavoda od 46 poslodavaca, 37 poslodavaca nije ispunilo obavezu zapošljavanja novih ili održavanja istog broja zaposlenih, jer su u momentu zaključivanja ugovora imali 154 zaposlenika, trebali zaposliti 152 osobe, a na dan 31.12.2009. godine imali 137 zaposlenih osoba, što znači da nisu čak ni održali nivo zaposlenosti koji je bio u momentu zaključenja ugovora. Prezentiran nam je i Pregled korisnika kredita iz ove kreditne linije sa obrazloženjem, koji je Federalni zavod dostavio Vladi Federacije BiH, resornom ministarstvu, Federalnom ministarstvu za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i predsjedniku Saveza demobilisanih boraca. U obrazloženju se navodi da određeni korisnici kredita nisu uposlili ugovoreni broj nezaposlenih osoba ili nije uopšte izvršio obavezu zapošljavanja u skladu sa ugovorom, zbog čega Federalni zavod putem Razvojne banke poduzima odgovarajuće pravne radnje.

Na poziciji dugoročnih depozita-sredstva za poticaj zapošljavanja u poljoprivredi na dan 31.12. 2009. godine iskazan je iznos od 3.908.287 KM. Navedeni depoziti se odnose na Program iz 2004. godine po Odluci Vlade Federacije BiH. U prethodnom Izvještaju o izvršenoj reviziji je utvrđeno da postoje problemi u pogledu usklađivanja salda sa Intesa Sanpaolo bankom (UPI banka) jer je banka ponudila Zavodu potpisivanje anexa ugovora na iznos od 3.774.367 KM, a po evidenciji Federalnog zavoda ta sredstva iznose 3.908.287 KM, zbog čega Federalni zavod nije potpisao isti. Usklađivanje sa bankom još uvijek je u toku, jer banka nije dala obrazloženje za razliku sredstava koja nedostaju u iznosu od 133.920 KM, kao ni Federalno ministarstvo za izbjeglice i raseljena lica, koje nije dalo pravdanja za razliku utrošenih sredstava. Uvidom u dokumentaciju je konstatovano da je Federalni zavod dana 05.11.2009. godine dostavio Upit br. 04-14-3520709 i zahtjev za potvrđivanje salda, a pokrenuo je i inicijativu za zaključivanjem Aneksa ugovora sa bankom. U toku obavljanja revizije, prema izjavi odgovorne osobe, došlo se do saznanja da je potpisivanje Aneksa ugovora u toku i da će se izvršiti prijenos dijela sredstava.

U dogovoru sa Bankom, koja zaključuje ugovor sa korisnikom kredita, dopuniti ugovore u dijelu poduzimanja mjera u slučaju nepoštivanja odredbi ugovora koje se odnose na obavezu zapošljavanja ugovorenog broja nezaposlenih osoba, kao i na obavezu zapošljavanja ugovorenog broja nezaposlenih osoba u slučaju prijevremene otplate kredita,

Osigurati kontinuirano praćenje realizacije ugovora i poduzimanje svih pravnih radnji prema korisnicima kredita koji ne izvršavaju preuzete obaveze zapošljavanja nezaposlenih osoba u periodu otplate kredita, u skladu sa zaključenim ugovorima.

U saradnji sa Razvojnou bankom i bankama komisioarima nastaviti sa aktivnostima usaglašavanja spornih pitanja zbog kojih se ugovori sa istim nisu u potpunosti implementirali, kao i rješavanja pitanja visine naknada za obavljanje komisioar poslova

3.8 Potraživanja

3.8.1 Kratkoročna potraživanja

Federalni zavod je na poziciji kratkoročnih potraživanja, na dan 31.12.2009. godine iskazao iznos od 1.076.260 KM, od čega se na sumnjiva i sporna potraživanja odnosi 1.073.672 KM, a na potraživanja od radnika 2.588 KM. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da su sumnjiva i sporna potraživanja koja su iz ranijih godina naplaćena u 2009. godini u iznosu od 2.297 KM.

Ured za reviziju institucija u FBiH

Za sumnjiva i sporna potraživanja, koja se odnose na nenaplaćena potraživanja po osnovu ugovora o zajmu iz ranijih godina u iznosu od 503.309 KM zaključenih sa firmama: „Bukovac-Miljkovac“(195.578 KM), „Tipo-Odžak“(300.000 KM) i PTUD „Azem“(10.000 KM), Federalni zavod poduzeo sve pravne radnje i navedene firme su utužene. Odlukom Vijeća ministara BiH broj 35/06 potraživanja u ukupnom iznosu od 568.094 KM su prenesena na Federalni zavod. Navedena potraživanja je, do uključenja u Budžet institucija BiH, koristila Agencija za rad i zapošljavanje BiH. Dužnici po ovom osnovu su: „Kedly“ Sarajevo, „Akvamed“ Olovo, „Vlašić milk“ Travnik, ZZ „Dar Vranica“Gornji Vakuf – Uskoplje i potraživanja iz likvidacione mase BH banke. Uvidom u dokumentaciju je utvrđeno da je Federalni zavod poduzeo sve pravne radnje pred sudom u cilju naplate navedenih potraživanja.

3.8.2 Kratkoročni plasmani

Na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja u okviru kratkoročnih plasmana je iskazan iznos od 459.000 KM i isti se odnosi na potraživanja po osnovu ugovora o namjenskom depozitu iz 2003. godine kod ABS banke. Ista su nastala kao posljedica neizmirenih obaveza korisnika po osnovu zaključenih ugovora o namjenskom depozitu koji je Federalni zavod zaključio sa ABS bankom d.d. Sarajevo. Prema ovim ugovorima definisano je da se deponovana sredstva Federalnog zavoda koriste kao kolateral za odobrenje kredita. Dug korisnika kredita prema ABS banci se odnosi na iznos glavnice, redovne i zatezne kamate kako slijedi:

- „Tipo-Odžak“ iznos od 60.000 KM po Ug. o namjenskom depozitu br.302/03
- „Vlašić-Milk“ iznos 100.000 KM po Ug. o depozitu br.149/03
- „Vlašić-Milk“ iznos 200.000 KM po Ug. o depozitu br.221/03
- „Vlašić-Milk“ iznos 90.000 KM po Ug. o depozitu br.333/03
- „Gramis“ iznos 9.000 KM po Ug. o depozitu br. 346/03

Na navedena potraživanja je ukazano i u prethodnoj reviziji, kao i na neizvjesnost naplate zbog osiguranja slabog kolaterala od strane prethodnog menadžmenta. Nastaviti sa aktivnostima u cilju naplate svih sumnjivih i spornih potraživanja iz ranijih godina.

Komentar:

U ostavljenom roku Federalni zavod za zapošljavanje se očitovao na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu, dopisom broj: 04-14-1187-1710 od 10.05.2010. godine. Obrazloženja navedena u Očitovanju, nisu uticala na izmjene datih kvalifikacija niti na izmjenu datog mišljenja, pa ovaj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2009. godinu.

Rukovodilac
Sektora za finansijsku reviziju

Anica Pudar, dipl. oec.

Voda tima:

Dunja Logo, viši revizor, dipl. oec.

Član tima:

Seida Isaković, pom. u finansijskoj reviziji dipl. oec.

Ured za reviziju institucija u FBiH

Prilog br. 1.

Izvršenje Finansijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje na dan 31.12.2009. godine

u KM

R.br	Polozicija	Plan 2009.g.	Prvi rebalans plana	Drugi rebalans plana	Raspoloživa sredstva za 2009.g.	Izvršenje plana za 2009. godinu	Razlika (7-6)	Indeks (7/6 x 100)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Prihodi i primici	41.500.000	+1.847.627	-6.510.000	36.837.627	35.114.008	-1.723.619	96
1.	Prihodi od doprinosa	30.100.000	0	0	30.100.000	33.367.958	+3.267.958	111
2.	Neporezni prihodi	600.000	0	0	600.000	298.330	-301.670	50
3.	Potpore (grantovi)	0	+440.000	-210.000	230.000	91.400	-138.600	40
4.	Primljene otplate danih zajmova	9.800.000	0	-6.300.000	3.500.000	1.356.320	-2.143.680	39
	Prenesena sredstva iz 2008.g.	1.000.000	+1.407.627	0	2.407.627			
II	Tekući izdaci	29.070.000	+4.257.627	+1.130.000	34.457.627	32.320.065	-2.137.562	94
5.	Plaće i naknade uposlenih	2.161.000	-111.000	-48.793	2.001.207	1.932.409	-68.798	97
6.	Doprinosi poslodavca	168.000	0	+11.700	179.700	175.308	-4.392	98
7.	Putni troškovi	58.000	-8.000	-10.000	40.000	36.727	-3.273	92
8.	Izdaci za energiju	45.000	0	0	45.000	37.975	-7.025	84
9.	Izdaci za komunalne usluge	58.000	-10.000	0	48.000	48.539	+539	101
10.	Nabavka materijala	33.000	0	0	33.000	37.288	+4.288	113
11.	Izdaci za usl. prevoza i gorivo	25.000	-5.000	0	20.000	17.635	-2.365	88
12.	Unajmljivanje imovine	2.500	+5.000	0	7.500	6.107	-1.393	81
13.	Izdaci za tekuće održavanje	300.000	-180.000	-20.000	100.000	86.239	-13.761	86
14.	Bankarske usluge	700.000	0	0	700.000	436.914	-263.086	62
15.	Ugovorene usluge	776.400	-170.000	-47.280	559.120	436.169	-122.951	78
16.	Tekući grantovi	24.743.100	+4.736.627	+1.244.373	30.724.100	29.068.755	-1.655.345	95
III	Kapitalni izdaci	3.900.000	-2.410.000	-1.360.000	130.000	90.979	-39.021	70
IV	Namjenski depozit	8.530.000	0	-6.280.000	2.250.000	1.589.854	-660.146	71
V	UKUPNO RASHODI I IZDACI	41.500.000	+1.847.627	-6.510.000	36.837.627	34.000.898	-2.836.729	93
	SUFICIT (I – V)	0	0	0	0	1.113.110		-
	Broj zaposlenih	56				54		